

เอกสารเพื่อนผู้บริหารงานกระทรวง-

สาธารณสุขที่รักทุกท่าน

(16) ๕๗ 3.2 / ๕3 (1-4)

เพื่อนผู้บริหารงานกระทรวงสาธารณสุขที่รักทุกท่าน

ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา พวกเราชาวกระทรวงสาธารณสุขคงได้ร่วมกันรับทราบว่ามีงานสาธารณสุขหลายด้านที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพึงพอใจ เช่น งานควบคุมโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน งานวางแผนครอบครัว งานโภชนาการ งานกำจัดสิ่งปฏิกูล การมีและใช้น้ำสะอาด งานพัฒนาเครือข่ายและคุณภาพสถานบริการ เป็นต้น ในขณะที่งานอีกหลายด้านยังคงเป็นปัญหา หรือมีแนวโน้มที่จะเป็นปัญหาหลักต่อไปในอนาคต เช่น งานป้องกันควบคุมโรคเอดส์ งานควบคุมโรคไม่ติดต่อ การเจ็บป่วยจากอุบัติเหตุอุบัติภัย งานอนามัยสิ่งแวดล้อม

ในปีพุทธศักราช 2535 ที่จะมาถึง นอกจากเราจะต้องรักษาระดับความก้าวหน้าของงานในส่วนที่ประสบความสำเร็จมาในอดีตแล้ว ยังมีงานหลาย ๆ งานที่เคยรับการชมเชยจากส่วนราชการอื่น เช่น งานวางแผนการผสมผสานงานระหว่างสาขาทั้งในส่วนสาธารณสุขและนอกส่วนสาธารณสุข การระดมขุมพลังและการพัฒนารูปแบบงานสาธารณสุขมูลฐานให้มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่คุณภาพชีวิต แต่สถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ประชากร เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม พุทธิกรรม และค่านิยมของสังคม การเจ็บป่วย ตลอดจนเจตคติของเจ้าหน้าที่ได้ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานบางองค์ที่ได้รับการชมเชยมาแล้วจะด้อยลงทั้งในด้านผลงานและในสายตาของผู้อื่น ฉะนั้นในปีใหม่นี้ น่าจะได้มีการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงานเหล่านั้นให้ดีขึ้นด้วย

ในโอกาสเดียวกันนี้ ผมอยากจะขอฝากแนวคิดกับพวกเราไว้สัก 3 เรื่อง

1. กลวิธีหลัก ได้แก่ การทำงานเป็นทีม การผสมผสานงานสาธารณสุข การร่วมมือประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรเอกชน สถาบันชุมชน และสถาบันที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น สถาบันวิชาการ สถาบันศาสนา กลวิธีเหล่านี้พึงยึดถือและดำเนินการปฏิบัติ เพราะจะช่วยให้งานพัฒนาสาธารณสุขมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและมีการครอบคลุมมากขึ้น

2. งานหลัก ได้แก่ งานบริการ และงานดูแลตนเอง

2.1 งานบริการ

- ขอให้แยกงานบริการออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ บริการทั่วไป บริการเพื่อธุรกิจ และบริการเพื่อการศึกษา

- ปรับหลักเกณฑ์และเป้าหมายสถานบริการตั้งแต่โรงพยาบาลศูนย์ลงไปถึงสถานีอนามัย

- มุ่งที่จะให้สาธารณสุขเป็นแกนกลางด้านบริการทั้ง 3 ประเภท มีการร่วมมือประสานงานกับสถานบริการเอกชนและสถานบริการของมหาวิทยาลัย โดยให้ผู้บริหารของสถานบริการทั้ง 3 ฝ่ายร่วมกันตกลงในรายละเอียด การจำแนกหน้าที่ การประสานงาน และการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

- ให้มีการจัดทำเป็นโครงการและรูปแบบการให้บริการที่แน่ชัดในระดับจังหวัด และท้องถิ่น (เช่น เทศบาล เมืองพัทยา กทม.)

- นำเรื่องรายงานรวมทั้งกาย จิต สังคม (Tri-axial Report & Record) มาใช้

2.2 งานดูแลตนเอง ขอให้มีการ

- พื้นฟูหรือปรับปรุง อาสาสมัคร องค์กรชุมชน กองทุน และโครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ

- กำหนดกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติใหม่ในด้านการควบคุมโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ การส่งเสริมสุขภาพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และการคุ้มครองผู้บริโภคให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

3. งานคุ้มครองผู้บริโภค ควรจะมุ่งเฉพาะในเรื่อง คุณภาพ ความปลอดภัย สะอาด และประหยัด

3.1 ยา ควรจะต้องกำหนดยาหลักใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พร้อมทั้งปรับปรุงการวิจัยเพื่อพัฒนายาแผนปัจจุบัน และสมุนไพรที่จำเป็น

3.2 อาหาร ควรเน้นหนักไม่ให้อาหารปนเปื้อน เจือปนสารพิษ และเชื้อโรคที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและเป็นปัญหาในการส่งออก เช่น สี สารฆ่าแมลง เชื้อโรคต่าง ๆ ตลอดจนสารเคมีที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์

3.3 น้ำ ต้องเป็นน้ำสะอาด ปลอดภัย และเพียงพอ ทั้งน้ำดื่ม น้ำใช้ ให้ครอบคลุมในเมืองและชนบท

3.4 เครื่องดื่ม ต้องจำกัดสิ่งมีพิษมีภัยในเครื่องดื่มให้น้อยลงหรือไม่มี ตลอดจนควบคุมวิธีการโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการยั่วยุให้ประชาชนบริโภค

การที่ขอฝาก 3 เรื่องไว้ให้คิดและดำเนินการในปี 2535 นั้น เพราะผมมีความคิดเห็นว่าการพัฒนางานสาธารณสุขในประเทศเรายังจำเป็นต้องใช้แนวทางดังกล่าว ได้แก่ การใช้กลวิธีหลัก ปรับปรุงงานบริการ และงานดูแลตนเอง รวมทั้งงานคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะช่วยให้งานพัฒนาสาธารณสุขประสบความสำเร็จเร็วขึ้น

ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ปีพุทธศักราช 2535 ผมขอขอบคุณเพื่อนผู้บริหารงานกระทรวงสาธารณสุขทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีมาโดยตลอด และขอตั้งจิตอธิษฐานอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ดลบันดาลให้ทุกท่านและครอบครัวประสบความสุขความเจริญ มีสุขภาพอนามัยดี และมีชีวิตที่รุ่งเรืองตลอดปี 2535

(นายไพโรจน์ นิงสานนท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข